

Una Mar simfònica

Maria del Mar Bonet estrena disc amb quinze temes en format simfònic, tots representatius de la seva trajectòria apassionada per la música mediterrània.

La cançó “Merhaba” comença el disc de Maria del Mar Bonet, de manera que converteix aquesta paraula àrab en símbol de la salutació mediterrània. La cantant ha escollit la versió de la cançó de Zülfü Livaneli per a obrir el seu nou treball, *Bellver*, enregistrat conjuntament amb l’Orquestra Simfònica de les Balears Ciutat de Palma que convida a endinsar-se en una mostra representativa dels quaranta anys de la seva trajectòria professional.

“Merhaba” desvetlla l’oient amb ritmes moriscos i el transporta a l’escenari majestuós del castell de Bellver, una fortalesa circular que alça parets centenàries i les ofereix a la ciutat de Palma. Fou al castell de Bellver on va sorgir, també, la proposta d’enregistrar el disc el dia que la cantant interpretà –conjuntament amb l’orquestra Ciutat de Palma– una selecció dels seus temes més mediterranis en format simfònic. El projecte de fusionar el món de la cançó popular i l’orquestra, inicialment recelosos l’un de l’altre, va néixer el 2007 d’una proposta de Jaume Lleixà, responsable en aquells moments de l’Orquestra Simfònica del Vallès, i ha menat la cantant a interpretar una part del seu repertori en format simfònic al Palau de la Música Catalana i a l’Auditori de Millennium Park de Chicago.

A dalt, concert de Maria del Mar Bonet amb l’Orquestra Simfònica de les Balears al castell de Bellver, on nasqué la idea del disc. A baix, Mikis Theodorakis, músic admirat per la cantant mallorquina.

El nou disc de Maria del Mar Bonet, *Bellver*, conté quinze cançons seleccionades per ella mateixa que mostren el seu compromís amb la poesia i amb els diversos pobles de la Mediterrània.

La decisió d'escollir el castell per donar títol al disc no és casual, doncs: va ser dins aquells murs i al pati d'armes on la cantant va començar la carrera en solitari, amb la companyia d'una guitarra. El disc conté quinze cançons seleccionades per transmetre el compromís de la cantant amb la música mediterrània i l'amor que professa a la poesia. Maria del Mar Bonet no oblidarà ningú i es per això que *Bellver* conté poemes i cançons gregues, turques, sardes, italianes i catalanes, entre les quals també es poden trobar temes propis. Hi queda reflectit el profund treball que la cantant ha fet amb la música i el folklore del territori per cercar tot allò que uneix els pobles de la ribera mediterrània en el camp de les arrels populars.

El disc és producte d'un treball exhaustiu i rigorós, que Albert Garcia –poeta, traductor i col·laborador de la cantant– ha confessat a EL TEMPS haver fet sovint immersit en un estira-i-arroña amical. Fins al punt que algunes versions dels temes van ser encara retocades pocs minuts abans d'entrar a l'estudi d'enregistrament. De la col·laboració d'aquests dos artistes, n'han sorgit set dels temes del disc, entre els quals es poden trobar “Merhaba” i “A la platja” –una adaptació del poema de Iorgos Seferis que Vázquez Moltalban va descriure

com la cançó més bonica que havia sentit mai– i “Abril”. Aquests dos temes van ser musicats per Mikis Theodorakis, a qui Bonet professa una profunda admiració.

També hi ha una cançó popular sarda, traduïda amb el títol “Des de Mallorca a l'Alguer”, que es va guanyar el cor de molta gent i que ja forma part del cançoner mediterrani. Per a aquesta cançó, Bonet i Garcia van crear un nou text, que descriu els problemes i les alegries comuns dels pobles de la Mediterrània de parla catalana. La reivindicació va néixer d'una trucada profundament sentida de la cantant al traductor des de l'aeroport de Palma, en veure que, al plafó dels vols només hi apareixien noms de ciutats del nord i els viatges d'Ulisses i l'històric trànsit marítim de les aigües catalanes restava relegat en la memòria. Les serenates, perdudes ja en l'oblit, hi tenen representació per mitjà de la cançó napolitana “Vocce e note”, traduïda com “La serenata”, que evoca les cançons que la cantant escoltava de petita des del seu llit mentre els nois cantaven sota els balcons de les noies. L'optimisme i l'amor per la vida es transmet sense entrebanes a “Per Hipòcrates”, una cançó amb música popular grega i lletra adaptada del poema “Carpe Diem” d'Albert Garcia. Un agradable *divertimento* adreçat als metges, les

modos dietètiques i l'obsessió per la salut.

Maria del Mar Bonet és considerada per molts com la millor veu d'Europa i per això no oblidarà les seves arrels i mira cap endins, cercant la bellesa interior del seu territori en cançons com “El salt de la bella dona”, un poema musicat de Gabriel Janer Manila que parla de la llegenda d'una dona, bella com poques, que va trobar la mort devora el santuari del Lluç, quan el seu marit la va llançar barranc avall per gelosia; i també la “La dama d'Aragó”, una rondalla mediterrània que explica la història d'una dama molt admirada per la seva beutat. També s'hi pot trobar la cançó popular “La balanguera”, en la versió del text que en va fer el poeta Joan Alcover –musicada per Amadeu Vives– i que ha esdevingut l'himne oficial de Mallorca. S'hi manté la interpretació que la cantant en va enregistrar per primera vegada l'any 1981 per al disc *Jardí tancat*.

Quan Vicent Andrés Estellés va dotar les illes de qualitats femenines i humanes va inspirar Maria del Mar Bonet a escriure dues estrofes sobre Menorca i sa Dragonera, una petita illa que era en perill quan la cantant va escriure la cançó. “Les illes” doncs, engloba aquests petits poemes d'Estellés i les dues estrofes escrites per la cantant. I tot plegat s'uneix també a “Tots dos ens equivocarem”, amb la música de Zülfü Livaneli en una dura crítica a l'urbanisme desenfrenat que viuen les illes i que pot arribar a causar sentiment d'enyorament i pena continguda per allò perdut.

“La dansa de la primavera”, un tema propi, “La música” d'Enzo Gragnaniello i “Jota marinera” complementen un disc que s'acomiada amb la cançó grega “Den itan nissi”; un íntim acostament al músic desaparegut Manos Hadjidakis, compositor precís que va adaptar el poema grec de Kazantzakis i va impressionar la cantant en sentir-lo per primera vegada.

Amb aquest final –i en dolça metàfora–, Maria del Mar Bonet amarra la seva trajectòria a l'illa de Creta, al bell mig de la seva estimada Mediterrània.

Marta Rubirola